

Въ спомената пѣсенъ се пѣе още и за прѣслѣдването на казанитѣ войводи отъ страна на турцитѣ. Така, тѣхъ ги е гоняла цѣла *потера*, изпратена отъ

Вилисофа кадия,
Софийски бюлюкбашия.

Както се загатна, вѣроятно името на Софийския бюлюкбашия ще е замѣнено съ потушаването на прѣхвърленото въ София прѣзъ 1686 г. възстание, дѣто ще сж участвували и Сливенски войводи, още повече, че прѣди това, тѣ сж били въ „подножието на Балкана“ подъ Търново, събрани около 5,000 души. И дѣйствително, за *Дамянъ* изрично се пѣе, че е отъ Сливенъ, отъ квартала Ново Село:

Дамянъ Новоселчето,
Дамянъ ми млади войвода,
Сенналь Дамянъ да еде,
Да еде Дамянъ да пие,
С'триста мина юнака
И трима калугерина . . . .¹⁾

Въ другъ вариантъ се пѣе за *Дамянъ*, „побратимъ“ на *Злати войвода* (кокалчоолу, отъ Сливенъ), обаче той ще е другъ или пъкъ пѣсенята му е слѣта съ тая за *Злати*, защото послѣдния е отъ края на XVIII-я вѣкъ. По думитѣ на Баба Радилца, подобно на Дамянъ, и *Кузманъ* е билъ отъ Сливенъ. Той се възпява като съвойвода на Дамянъ, като неговъ другаръ, обаче, по-вѣроятно е да е върлувалъ отдѣлно отъ него и въ друго врѣме.²⁾

Въ Сливенъ се е пѣло и пѣсенъ за „*Тиманушъ* войвода“, обаче тукъ въпроса е по скоро за *Манушъ* войвода, сжщо старъ войвода, но не извѣстно отъ дѣ е родомъ:

вѣкъ. Тѣ сж били Славяни и като близки на Босна сж минавали за Бошнаци. Възпяването имъ въ хайдушкия ни епосъ се обѣснява съ участието на тия Рагузяни въ нѣкои наши възстания, както е случая съ Търновското отъ 1595 г. Въ Сливенъ даже има прѣзимена на българи: Босната, Бошнака и т. н.

¹⁾ Вариантъ отъ по горнята пѣсенъ и слушанъ отъ сжщата баба Радилца, извѣстна съ знанието си на стари пѣсни. По-нататкъ въ тая пѣсня се казва, че тъкмо въ момента на гуляя, Дамянъ билъ внезапно нападнатъ отъ турска потеря въ единъ отъ Сливенскитѣ манастири, но самъ Дамянъ „съ едно завъртане на дѣсно и лѣво“ избилъ турцитѣ. Тоя родъ геройство е съвсѣмъ хиперболичень и пѣсни съ подобни прѣвъзнасяния сж стари.

²⁾ Възможно е щото възпяването имъ наедно, да е по влиянието на празниците Св. Козма и Дамянъ, на 1-ий Ноемврий. Обаче, името Кузманъ не е измислено. Съкратени отъ него ще сж Кузо и Кужо. Първото се срѣща въ Бѣлево и Плѣвенъ, второто въ Сливенско, като име на прадѣдото на фамилията Козаровци въ Сливенъ.